
SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
24.11.2021

Sak:

Tiltak for styrking av økonomistyringen ved UiT

Innstilling til vedtak:

Universitetsstyret tar det arbeidet som er igangsatt med sikte på å styrke økonomistyringen til orientering og slutter seg til de øvrige tiltakene som er redegjort for i saken.

Bakgrunn:

Etter samråd med styreleder har rektor tatt initiativ til styrking av økonomistyringen ved UiT. Bakgrunnen er dels nye krav fastsatt av Kunnskapsdepartementet og utfordringer i økonomistyringen som er beskrevet og dokumentert i samband med den ordinære økonomirapporteringen. Det vises i den forbindelse til budsjett- og økonomirapporter til styret i perioden 2020 – 2021 samt nylig mottatt internrevisjon for økonomiområdet fra PwC, og det pågående arbeidet med innføring av nye forretningsprosesser og nytt ERP-system¹ i regi av det nasjonale BOTT-samarbeidet².

Styret har tidligere vedtatt en ambisjon om at 25% av inntektene ved UiT skal komme fra eksterne kilder. Dette er i tråd med sektormål 2 gitt i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet: «Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling». Disse er oftest konkurranseutsatt og prosjektorientert, og stiller krav til økonomistyringen som skiller seg på vesentlige punkter fra bevilgningsøkonomien.

KD har i rundskriv F-05-20 satt en øvre grense på 5% for avsetningsnivået ved den enkelte institusjon (med fratrekk for investeringer). Videre stiller departementet krav om at institusjonene fra og med 2022 skal ha en investeringsplan, som skal vise planlagte avsetninger til fremtidige investeringer.

I tillegg til disse nye påleggene er det i økonomirapporter og dialog med styreleder identifisert følgende forbedringsområder i økonomiarbeidet ved UiT:

- Budsjettkvalitet og pålitelig styringsinformasjon
- Totaløkonomi, sammenheng mellom BEV og BOA
- Samordning av budsjettprosessene
- Sikre gjennomgående bruk av økonomimodellen
- Standardisering av økonomirapporter
- Styrking av kontrollerfunksjon
- Langtidsbudsjettering

¹ Enterprise resource planning (system for virksomhetsstyring)

² Samarbeid mellom breddeuniversitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø (BOTT)

Forbedringsområdene er knyttet til å oppnå bedre styringsinformasjon, bedre koordinering, og riktig dimensjonering og bruk av UiTs økonomiressurser. Forbedringene vil ha betydning for institusjonen som helhet og den enkelte enhet. For nærmere beskrivelse av de ulike områdene vises det til vedlagte notat.

På flere av de aktuelle områdene er det allerede igangsatt tiltak og prosesser som følges opp i den ordinære linjen under rektor, mens det på andre områder er ønskelig å innhente råd fra bredere sammensatte arbeids- og referansegrupper på tvers av organisasjonen. I tabellen under er alle pågående og planlagte tiltak satt opp sammen med en enkel oversikt over hvordan oppfølgingsarbeidet vil være organisert.

Utfordring/krav	Hovedtiltak/milepæler	Organisering av arbeid
Nytt avsetningskrav fra KD	Fremlegging av årsregnskap for 2021 i samsvar med KDs krav. Årsregnskap for 2021 legges frem for styret i samband med behandlingen av årsrapporten 18. mars.	Arbeidet er igangsatt i organisasjonen og følger fastsatte regnskapsrutiner.
Krav fra KD om en investeringsplan for UiT.	Forslag til kortsiktig investeringsplan med vekt på pågående investeringer fremmes for styret og behandles i møte 10. februar Forslag til en langsiktig investeringsplan som kan ta høyde for prioriteringer i ny strategi utarbeides etter at strategiprosessen er avsluttet i juni 2022.	Arbeidet er igangsatt med bestillinger til hvert fakultet. Prosessen koordineres via ORGØK og bruk av ordinære ledermøter. Avklares i forlengelsen av strategiprosessen
Styrking av kontrollerfunksjoner.	Sterkere samordning og bruk av ressurser i de ulike kontrollermiljøene ved UiT Nye kontrollerstillinger med ansvar for strategisk og operativ økonomistyring lyses ut så snart som mulig.	Prosess er igangsatt av ORGØK og aktiverer ressurser på de ulike enhetene ORGØK vil utforme stillingsbeskrivelser som skal forelegges og godkjennes av rektor før utlysning
Bedre budsjettkvalitet og styringsinformasjon, med særskilt fokus på eksterne inntekter og prosjektøkonomien.	Justering av budsjetter for inneværende år og utarbeidelse av prognoser. Innføring av nytt økonomisystem fra 1.1.2022 Opprette stilling som finansdirektør ved ORGØK.	Hver enhet er blitt pålagt å oppdatere sine budsjetter og å melde inn justerte prognoser for årsresultat. Er igangsatt og organisert som et prosjekt under ORGØK ledet av en prosjektgruppe med repr. fra hele organisasjonen. Administrasjonsdirektøren utarbeider sammen med

		direktør for ORGØK stillingsbeskrivelse som drøftes med styreleder og rektor.
Sikre gjennomgående bruk av budsjettmodellen	Ny felles budsjettmodell er utarbeidet innenfor BOTT-samarbeidet og vil implementeres ved UiT som ledd i innføringen av nytt økonomisystem.	Er igangsatt og organisert som et prosjekt under ORGØK ledet av en prosjektgruppe med repr. fra hele organisasjonen Implementering vil ellers skje i organisatorisk linje.
Standardisering av økonomirapporter.	Innføring av nye retningslinjer for økonomirapportering i første halvår 2022.	Forslag er under utredning i adm. Rektor vil fastsette nye retningslinjer for økonomirapportering. I tillegg skal det utarbeides retningslinjer for økonomirapportering og oppfølging for enhetene.
Samordning av budsjettprosessene.	Forslag til ny samordning fremmes for styret i samband med budsjett for 2023	Rektor oppnevner egen ressursgruppe som bistår i utarbeidelsen av forslag til samordning og strategisk innretning av budsjettmodellen
Skape sterkere incentiver for ekstern finansiering.	Ny incentivmodell planlegges innført med virkning fra 2023. Modellen vil bli tatt inn i forslaget til samordning av budsjettprosessene.	Det er igangsatt en prosess som ledes av prorektor forskning. Forskningsstrategisk utvalg og dekanmøtet brukes som referansegrupper i arbeidet.
Langtidsbudsjettering i for hele virksomheten.	Forslag til modell for langtidsbudsjettering på enhetsnivå er allerede utarbeidet, og kan tas i bruk av flere enheter Alternative modeller for institusjonsnivået fremmes for styret i samband med behandling av UiTs budsjett for 2023.	Følges opp operativt av ORGØK og den enkelte enhet Rektor vil oppnevne en egen arbeidsgruppe som skal utrede muligheter for, og konsekvenser ved, en flerårig budsjettfordelingsmodell for institusjonen.

Rektors vurdering er at en adekvat oppfølging av tiltakene ovenfor vil sette UiT i stand til å møte nye krav fra overordnede myndigheter, og samtidig vil bidra til å utvikle økonomistyringen slik at den blir i samsvar med de forventninger som stilles fra styret.

Dag Rune Olsen
rektor

Saksansvarlig: Jørgen Fosslund
Saksbehandler: Geir Sørensen

Vedlegg: Økonomi og økonomistyring ved UiT – krav og forbedringsområder